

**Освітня програма
комунального закладу «Навчально-виховне
об'єднання І-ІІІ ступенів «Науковий ліцей»
Міської ради м. Кропивницького
Кіровоградської області»
на 2018/2019 н. р.**

I. Загальні засади

Згідно з п. 1, 1.9 статуту, затвердженого рішенням Кіровоградської міської ради від 18 листопада 2008 року №1662, комунальний заклад «Педагогічний ліцей Кіровоградської міської ради Кіровоградської області» є загальноосвітнім навчальним закладом III ступеня з профільним навчанням і допрофесійною підготовкою. Навчання учнів ліцею здійснюється за такими профілями: фізико-математичний, правовий, іноземна філологія, українська філологія.

Освітню програму закладу для 9- 10 - 11-х класів на 2018/2019 навчальний рік складено відповідно до наказів МОН України № 405, від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», № 406 та 408, від 20.04.2018 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Освітню програму для учнів 5-9-х класів (корпус за адресою вул. Ю.Коваленка 9А) на 2018/2019 н.р. складено відповідно до наказів МОН України № 405 від 20.04.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеню».

Освітню програму для учнів 2-4-х класів складено відповідно до Наказу МОН України № 407 від 20.04.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеню».

Освітню програму для учнів 1-х класів складено відповідно до Наказу МОН України №268 від 21.03.2018 р. «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти».

Усі навчальні предмети інваріантної та варіативної частин викладаються за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Відповідно до п. 1 ст.16 Закону України «Про загальну середню освіту», 2018/2019 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом День Знань і закінчується не пізніше ніж 1 липня.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, що вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені

розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Ключові компетентності.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;</p>

		<p>здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p>

		<p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	<p>Основні компетентності у природничих науках і технологіях</p>	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	<p>Інформаційно-цифрова компетентність</p>	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	<p>Уміння вчитися впродовж життя</p>	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та</p>

		<p>оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити</p>

		<p>споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та</p>

		<p>позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів.

Наскрізнi лiнii.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцii ключових i загальнопредметних компетентностей, навчальних предметiв та предметних циклiв; вони враховуватимуться при формуваннi шкiльного середовища. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрiзних лiнii ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцii ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища.

Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспiльство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у рiзних ситуаціях.

Навчання за наскрiзними лiніями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соціального i фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться відповідні трактовки, приклади i методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкiльні проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить від цілей i змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрiзною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу i роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Для учнів 1-4-х класів основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів.

Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) передбачає обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
 - навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
 - матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
 - якість проведення навчальних занять;
 - моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).
- Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:
- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
 - контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
 - моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
 - створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Педагогічний ліцей працює в 1 зміну, за 5-денним режимом. Тривалість занять: 120 хв. Початок занять – 8.00, закінчення – 14.00. Мова навчання українська.

II. Структура 2018-2019 навчального року

На основі спільного рішень педагогічної ради та ради навчального закладу від «29» серпня 2018 р. (ухвала № 7), та в зв'язку з відсутністю опалення в

приміщенні КДПУ імені Володимира Винниченка до 20 січня 2019 року визначено таку структуру навчального року:

	9-10 класи	11 класи
I семестр	<i>з 03 вересня по 22 грудня</i>	<i>з 03 вересня по 22 грудня</i>
II семестр	<i>9-10 класи - з 21 січня по 24 травня</i>	<i>11 класи – з 21 січня по 17 травня</i>

Встановити зимові канікули з 23 грудня 2018 року по 20 січня 2019 року.

Канікули	Зимові	
	Від	До
	23 грудня	20 січня

В корпусі за адресою вул. Ю.Коваленка 9А структуру навчального року визначено наступним чином:

I семестр – з 03 вересня 2018 р. по 28 січня 2018 р.

II семестр – з 14 січня 2019 р. по 31 травня 2019 р.

Канікули:

осінні – з 16.10.2018 по 26.10.2018 (11 днів)

зимові – з 02.01.2019 по 13.01.2019(12 днів)

весняні – з 25.03. по 31.03.2019 (7 днів)

Навчальні екскурсії та навчальна практика відповідно до інструктивно-методичного листа МОН України від 11.06.2014 р. № 1/9-303 та спільного рішення педагогічної ради та Ради комунального закладу «Педагогічний ліцей Кіровоградської міської ради Кіровоградської області» протягом 2018-2019 навчального року проводитись не будуть.

У випадку призупинення органами місцевої виконавчої влади навчання (у разі зниження температури взимку чи надзвичайних ситуацій, виникнення інфекційних захворювань) можливі корективи щодо термінів організації навчальних занять, екскурсій та навчальної практики з урахуванням термінів надолуження виконання навчальних програм.

III. Розподіл годин інваріантної та варіативної складових

Робочий навчальний план комунального закладу «НВО I-III ступенів «Науковий ліцей Міської ради міста Кропивницького Кіровоградської області» охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, де передбачені години на вивчення окремих предметів інваріантної складової, упровадження спецкурсів, курсів за вибором.

Повноцінність загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної частин робочого навчального плану. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання

предметів інваріантної складової, що визначені Типовими навчальними планами для кожного класу, **в повному обсязі**.

Робочий навчальний план складено відповідно до потреб школярів і спрямований на гуманізацію та диференціацію навчально-виховного процесу. Відповідно до спільної ухвали № 3 педагогічної ради та ради навчального закладу від «03» травня 2018 р. варіативну складову Типових навчальних планів використано:

1. З метою врахування освітніх потреб, нахилів та здібностей учнів та відповідно їхнього професійного самовизначення, підготовки до ЗНО та підвищення рівня навчальних досягнень збільшення кількості годин на поглиблене вивчення:
 - біології (+0,5) учнями 11 фізико-математичного класу;
 - іноземної мови (+1) учнями 9-го;
 - історії України (+0,5) учнями 9-го класу;
2. З метою професійно зорієнтованого вивчення циклу споріднених предметів, якісної підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання збільшено обсяг часу на вивчення:
 - історії України (+2,5) у 11 правовому класі;
 - історії України (+0,5) у 10 філологічному класі;
 - історії України (+0,5) у 10 українському філологічному класі;
 - української мови (+1) у 10 фізико-математичному класі, у 9 класі.
3. уведення курсів за вибором:

Клас	Назва курсу за вибором	Кількість годин за програмою	Кількість годин за робочим планом	Ким і коли затверджена програма	З якою метою введено	Орієнтовна кількість учнів
10,11 філ	Польська мова	35	35	Польська мова: програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання 10–11 класи //укладач:Зінчук С.О./ – Дрогобич: Посвіт, 2010. – 44 с. (Лист МОНМСУ № 1.4-18-Р-196 від 20. 11. 2010).	розширення вивчення профільних предметів	124
10,11 філ	Російська мова	35	35	Російська мова. (курс за вибором) // Укладач: Фролова Т.Я. / Схвалено МОН України для використання в загальноосвітніх навчальних закладах із навчанням українською мовою (лист МОН України від 06.08.10 р. № 1/2-7504)	розширення вивчення профільних предметів	124

10 та 11 філол., 10 укр філ. 10 правовий 9 клас	Культурознавство англomовних країн	35	35	Культурознавство англomовних країн: програма факультативного курсу (курсу за вибором) / уклад.: Н.М.Нікішина, О.А.Каташов, Л.В.Кочетова // Іноземні мови в навчальних закладах: наук.-метод.журн.-2010. - №5. - с.20-25; лист МОНМС №1/9-482 від 20.06.2011)	Доповнює предмет інваріантної частини «Англійська мова» та входить до складу профільного навчання	154
11 філ	Досліджуємо історію України	17	17	Досліджуємо історію України. Програма курсу за вибором для 10 класів суспільно-гуманітарного профілю. Автор: Малієнко Ю.Б, науковий співробітник лабораторії суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук (збірник навчальних програм курсів за вибором для учнів 10-11 класів суспільно-гуманітарного напряму, частина 2)	Доповнює предмет інваріантної частини «Історія України» та входить до складу профільного навчання	124
10,11 правовий	Історія держави і права України	35	35	Історія держави і права України. Програма для профільних 10-11 класів / Авт. Л.Кульчак // ж-л «Історія України. Правознавство та інші суспільні дисципліни», №28, 2010; лист МОН України від 12.03.2010 № 1/11-1652)	Доповнює предмет інваріантної частини «Правознавство» та входить до складу профільного навчання	64
11 правовий	Права людини	35	35	Права людини. Програма курсу за вибором для профільних класів / Авт. О.Пометун, Т.Ремах // Збірник навчальних програм курсів за вибором для учнів 10-11 класів суспільно-гуманітарного напряму, видано ВАТ «Поліграфкнига», газета „Історія України” № 28(668), липень, 2010,	розширення вивчення профільних предметів	34

				лист МОН України від 26.01.2006 № 1\11-325, Лист МОН України від 12.03.2010 № 1/11-1652		
10 правовий	Конституційне право	35	35	Конституційне право України. Програма курсу за вибором для 10 (11) класу. Автор М. Галенко // журнал „Історія України . Правознавство та інші суспільні дисципліни”, № 40(680), жовтень, 2010; лист МОН України, від 12.03.2010 № 1\ 11-1652	розширення вивчення профільних предметів	30
10 правовий	Визначні постаті України	35	35	Визначні постаті України. Програма курсу за вибором для 10-11 класів суспільно-гуманітарного профілю. Укладач: Ігор ГИРИЧ, кандидат історичних наук, завідувач відділу Інституту української археографії і джерелознавства ім. М.Грушевського НАН України (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (лист від 12.03.10 № 1/11-1652)	Доповнює предмет інваріантної частини «Історія України» та входить до складу профільного навчання	30
10 правовий	Основи теорії літератури	35	17*	Основи теорії літератури. Програма курсу за вибором для 10-11 класів навчальних закладів. Укладач: Наталія Невінчана, заступник директора гімназії «Києво-Могилянської», заслужений учитель України (рекомендовано листом МОН України від 18.07.2006 №1/п – 4291)	Доповнює предмет інваріантної частини «Українська література» та входить до складу профільного навчання	30
10, 11 фіз. мат	Візуальне програмування	17	17	«Основи візуального програмування» / авт. І.О. Завадський // Збірник навчальних програм для загальноосвітніх навчальних закладів, Київ, ВНУ, 2009р, стр.	Доповнює предмет інваріантної частини «Інформатика» та входить до складу	58

				147-164	профільного навчання	
11 фіз. мат	Ділова українська мова	35	17*	Ділова українська мова: курс за вибором (факультатив) 10 (11) кл. / Авт.: Оперчук О. // Методичні діалоги: наук.-метод.журн.-2006. - №3. - с.14-21 МОН України (від 09.02.2006 № 1\11-608	Доповнює предмет інваріантної частини «Українська мова» та входить до складу профільного навчання	28

**Перерозподіл кількості годин на вивчення курсів за вибором затверджений на засіданні методичної ради протокол №5 від 25.05.2018 року.*

При розподілі годин варіативної складової робочого навчального плану враховано, що гранично допустиме навантаження вираховується на одного учня, а уроки фізичної культури не враховуються при визначенні цього показника.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено постановою КМУ від 23.11.2011 № 1392 та наказами МОН України від 01.03.2004 № 162, від 29.11.2005 № 682, від 07.05.2007 № 357.

У 2018/2019 навчальному році визначено такий порядок викладання предметів інваріантної та варіативної складових, на які відповідно до навчальних програм і Методичних рекомендацій виділено непарну або не цілу (дробову: 0,5; 1,5; 2,5 тощо) кількість годин:

9-І клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
9 клас	Українська мова	3	3	3	3
9 клас	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
9 клас	Всесвітня історія	1	1	1	1
9 клас	Правознавство	1	1	1	1
9 клас	Художня культура	0,5	0,5	-	1
9 клас	Алгебра	3	3	3	3
9 клас	Біологія	3	3	3	3

9 клас	Географія	1,5	1,5	2	1
9 клас	Хімія	1	1	1	1
9 клас	Трудове навчання	1	1	1	1
9 клас	Інформатика	1	1	1	1
9 клас	Основи здоров'я	0,5	0,5	1	-

9-ІІ клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
9 клас	Українська мова	3	3	3	3
9 клас	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
9 клас	Всесвітня історія	1	1	1	1
9 клас	Правознавство	1	1	1	1
9 клас	Художня культура	0,5	0,5	-	1
9 клас	Алгебра	3	3	3	3
9 клас	Біологія	3	3	3	3
9 клас	Географія	1,5	1,5	2	1
9 клас	Хімія	1	1	1	1
9 клас	Трудове навчання	1	1	1	1
9 клас	Інформатика	1	1	1	1
9 клас	Основи здоров'я	0,5	0,5	1	-

5-11 –і класи (корпус за адресою вул. Ю.Коваленка 9А)

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
5-і класи	Українська мова	3,5	3,5	4	3
6-А,Г,Д	Українська мова	3,5	3,5	4	3
6-Б,В	Українська мова	3,5	3,5	3	4
7-і	Українська мова				

класи					
7-А	Образотворче мистецтво	0,5	0,5	1	-
7-А	Музичне мистецтво	0,5	0,5	-	1
8-А	Українська література	2,5	2,5	3	2
8-А	Історія України	1,5	1,5	1	2
8-Б,В,Г	Історія України	1,5	1,5	2	1
8-Г	Українська мова	2,5	2,5	2	3
8-Б	Географія	2,5	2,5	2	3
9-А,Б,В,Є	Історія України	1,5	1,5	2	1
9-Г,Д	Історія України	1,5	1,5	1	2
9-А,Б,В,Є	Географія	1,5	1,5	1	2
9-Г,Д	Географія	1,5	1,5	2	1
10-А,Б,В	Історія України	1,5	1,5	1	2
10-А,Б,В	Географія	1,5	1,5	2	1
10-А,Б,В	Хімія	1,5	1,5	1	2
11-А,Б	Історія України	1,5	1,5	2	1
11-А	Біологія	1,5	1,5	1	2
11-А,Б	Людина і світ	0,5	0,5	0,5	0,5
11-А,Б	Художня культура	0,5	0,5	0,5	0,5
11-А,Б	Екологія	0,5	0,5	0,5	0,5
11-А,Б	Астрономія	0,5	0,5	0,5	0,5

1-4 класи

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
2-4	Українська мова	3,5	3,5	4	3

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
9 клас	Культурознавство англомовних країн	1	1	1	1

10 фізико-математичний клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10ф/м	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
10ф/м	Зарубіжна література	1	1	1	1
10ф/м	Історія України	1	1	1	1
10ф/м	Всесвітня історія	1	1	1	1
10ф/м	Правознавство	1	1	1	1
10ф/м	Художня культура	0,5	0,5	-	1
10ф/м	Алгебра	5	5	5	5
10ф/м	Географія	1,5	1,5	2	1
10ф/м	Хімія	1	1	1	1
10ф/м	Технології	1	1	1	1
10ф/м	Інформатика	1	1	1	1
10ф/м	Захист Вітчизни	1,5	1,5	2	1

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10ф/м	Візуальне програмування	0,5	0,5	-	1

10 іноземна філологія - 1 клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10ф-1	Іноземна мова (англійська)	5	5	5	5
10ф-1	Іноземна мова (німецька)	3	3	3	3
10ф-1	Зарубіжна література	3	3	3	3
10ф-1	Історія України	1,5	1,5	2	1
10ф-1	Всесвітня історія	1	1	1	1
10ф-1	Правознавство	1	1	1	1
10ф-1	Художня культура	0,5	0,5	-	1
10ф-1	Математика	3	3	3	3
10ф-1	Біологія	1,5	1,5	2	1
10ф-1	Географія	1,5	1,5	2	1
10ф-1	Хімія	1	1	1	1
10ф-1	Технології	1	1	1	1
10ф-1	Інформатика	1	1	1	1
10ф-1	Захист Вітчизни	1,5	1,5	2	1

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10ф-1	Польська мова	1	1	1	1
10ф-1	Російська мова	1	1	1	1
10ф-1	Культурознавство англомовних країн	1	1	1	1

10 іноземна філологія - 2 клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10ф-2	Іноземна мова (англійська)	5	5	5	5
10ф-2	Іноземна мова (німецька)	3	3	3	3
10ф-2	Зарубіжна література	3	3	3	3
10ф-2	Історія України	1,5	1,5	2	1
10ф-2	Всесвітня історія	1	1	1	1
10ф-2	Правознавство	1	1	1	1
10ф-2	Художня культура	0,5	0,5	-	1

10ф-2	Математика	3	3	3	3
10ф-2	Біологія	1,5	1,5	2	1
10ф-2	Географія	1,5	1,5	2	1
10ф-2	Хімія	1	1	1	1
10ф-2	Технології	1	1	1	1
10ф-2	Інформатика	1	1	1	1
10ф-2	Захист Вітчизни	1,5	1,5	2	1

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10ф-2	Польська мова	1	1	1	1
10ф-2	Російська мова	1	1	1	1
10ф-2	Культурознавство англомовних країн	1	1	1	1

10 правовий клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10 пр	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
10 пр	Всесвітня історія	1	1	1	1
10 пр	Правознавство	3	3	3	3
10 пр	Художня культура	0,5	0,5	-	1
10 пр	Математика	3	3	3	3
10 пр	Біологія	1,5	1,5	2	1
10 пр	Географія	1,5	1,5	2	1
10 пр	Хімія	1	1	1	1
10 пр	Технології	1	1	1	1
10 пр	Інформатика	1	1	1	1
10 пр	Захист Вітчизни	1,5	1,5	2	1

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10 пр	ІДПУ	1	1	1	1
10 пр	Конституційне право	1	1	-	2
10 пр	Визначні постаті України	1	1	1	1

10 пр	Культурознавство англомовних країн	1	1	1	1
10 пр	Теорія української літератури	0,5	0,5	-	1

10 українська філологія

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10у/ф	Іноземна мова (англійська)	5	5	5	5
10у/ф	Зарубіжна література	3	3	3	3
10у/ф	Історія України	1,5	1,5	2	1
10у/ф	Всесвітня історія	1	1	1	1
10у/ф	Правознавство	1	1	1	1
10у/ф	Художня культура	0,5	0,5	-	1
10у/ф	Математика	3	3	3	3
10у/ф	Біологія	1,5	1,5	2	1
10у/ф	Географія	1,5	1,5	2	1
10у/ф	Хімія	1	1	1	1
10у/ф	Технології	1	1	1	1
10у/ф	Інформатика	1	1	1	1
10у/ф	Захист Вітчизни	1,5	1,5	2	1

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
10 уф	Культурознавство англомовних країн	1	1	1	1

11 фізико-математичний клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11ф/м	Українська мова	1	1	1	1
11ф/м	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
11ф/м	Зарубіжна література	1	1	1	1
11ф/м	Історія України	1,5	1,5	2	1
11ф/м	Всесвітня історія	1	1	1	1

11ф/м	Економіка	1	1	1	1
11ф/м	Людина і світ	0,5	0,5	1	-
11ф/м	Художня культура	0,5	0,5	1	-
11ф/м	Алгебра	5	5	5	5
11ф/м	Астрономія	0,5	0,5	1	-
11ф/м	Хімія	1	1	1	1
11ф/м	Екологія	0,5	0,5	-	1
11ф/м	Технології	1	1	1	1
11ф/м	Інформатика	1	1	1	1
11ф/м	Захист Вітчизни	1	1	1	1

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11ф/м	Візуальне програмування	0,5	0,5	1	-
11ф/м	Ділова українська мова	0,5	0,5	1	-

11 філологічний - 1 клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11ф-1	Іноземна мова (англійська)	5	5	5	5
11ф-1	Іноземна мова (німецька)	3	3	3	3
11ф-1	Зарубіжна література	3	3	3	3
11ф-1	Історія України	1,5	1,5	2	1
11ф-1	Всесвітня історія	1	1	1	1
11ф-1	Економіка	1	1	1	1
11ф-1	Людина і світ	0,5	0,5	-	1
11ф-1	Художня культура	0,5	0,5	1	-
11ф-1	Математика	3	3	3	3
11ф-1	Астрономія	0,5	0,5	-	1
11ф-1	Біологія	1,5	1,5	2	1
11ф-1	Екологія	0,5	0,5	-	1
11ф-1	Хімія	1	1	1	1
11ф-1	Технології	1	1	1	1
11ф-1	Інформатика	1	1	1	1
11ф-1	Захист Вітчизни	1,5	1,5	1	2

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11ф-1	Польська мова	1	1	1	1
11ф-1	Російська мова	1	1	1	1
11ф-1	Культурознавство англомовних країн	1	1	1	1
11ф-1	Досліджуємо історію України	0,5	0,5	-	1

11 філологічний - 2 клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11ф-2	Іноземна мова (англійська)	5	5	5	5
11ф-2	Іноземна мова (німецька)	3	3	3	3
11ф-2	Зарубіжна література	3	3	3	3
11ф-2	Історія України	1,5	1,5	2	1
11ф-2	Всесвітня історія	1	1	1	1
11ф-2	Економіка	1	1	1	1
11ф-2	Людина і світ	0,5	0,5	1	-
11ф-2	Художня культура	0,5	0,5	1	-
11ф-2	Математика	3	3	3	3
11ф-2	Астрономія	0,5	0,5	-	1
11ф-2	Біологія	1,5	1,5	2	1
11ф-2	Екологія	0,5	0,5	-	1
11ф-2	Хімія	1	1	1	1
11ф-2	Технології	1	1	1	1
11ф-2	Інформатика	1	1	1	1
11ф-2	Захист Вітчизни	1,5	1,5	1	2

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11ф-2	Польська мова	1	1	1	1
11ф-2	Російська мова	1	1	1	1

11ф-2	Культурознавство англомовних країн	1	1	1	1
11ф-2	Досліджуємо історію України	0,5	0,5	-	1

11 клас українська філологія

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11уф	Іноземна мова (англійська)	5	5	5	5
11уф	Зарубіжна література	3	3	3	3
11уф	Історія України	1,5	1,5	2	1
11уф	Всесвітня історія	1	1	1	1
11уф	Економіка	1	1	1	1
11уф	Людина і світ	0,5	0,5	1	-
11уф	Художня культура	0,5	0,5	1	-
11уф	Математика	3	3	3	3
11уф	Астрономія	0,5	0,5	1	-
11уф	Біологія	1,5	1,5	2	1
11уф	Екологія	0,5	0,5	-	1
11уф	Хімія	1	1	1	1
11уф	Технології	1	1	1	1
11уф	Інформатика	1	1	1	1
11уф	Захист Вітчизни	1,5	1,5	1	2

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11уф	Культурознавство англомовних країн	1	1	1	1
11уф	Досліджуємо історію України	0,5	0,5	-	1

11 правовий клас

Клас	Навчальний предмет	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр

11пр	Іноземна мова (англійська)	3	3	3	3
11пр	Всесвітня історія	1	1	1	1
11пр	Економіка	1	1	1	1
11пр	Правознавство	3	3	3	3
11пр	Людина і світ	1	1	1	1
11пр	Художня культура	0,5	0,5	1	-
11пр	Математика	3	3	3	3
11пр	Астрономія	0,5	0,5	-	1
11пр	Біологія	1,5	1,5	2	1
11пр	Екологія	0,5	0,5	-	1
11пр	Психологія	1	1	1	1
11пр	Хімія	1	1	1	1
11пр	Технології	1	1	1	1
11пр	Інформатика	1	1	1	1
11пр	Захист Вітчизни	1,5	1,5	1	2

Вивчення курсів за вибором, на які відведено непарну кількість річних годин, буде проводитися в такі терміни:

Клас	Назва курсу за вибором	Передбачена кількість годин на рік	Кількість годин за термінами вивчення		
			Упродовж навчального року	I семестр	II семестр
11пр	ІДПУ	1	1	1	1
11пр	Права людини	1	1	1	1

Варіативну складову в 5-9-х класах розподілено наступним чином:

5-і класи

Варіативна складова		5-А	5-Б	5-В	5-Г	5-Д
		3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Додатковий час індивідуальні заняття	Англійська мова	1	1	1	1	1
	Математика	1	1	1	1	1
	Українська мова	1	1	1	1	1
	Природознавство	-	0,5	-	-	0,5
	Історія	0,5	-	0,5	0,5	-

6-і класи

Варіативна складова		6-А	6-Б	6-В	6-Г	6-Д
		3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Додатковий час на індивідуальні заняття	Англійська мова	1	1	1	1	1
	Математика	1	1	1	1	1
	Українська мова	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

7-і класи

Варіативна складова		7-А	7-Б	7-В	7-Г	7-Д
		1	2,5	2,5	2,5	2,5
Додатковий час на індивідуальні заняття	Англійська мова	1	-	-	0,5	1
	Українська мова	1	0,5	0,5	1	1
	Біологія	-	1	1	-	-
	Математика	-	1	1	1	0,5

8-і класи

Варіативна складова		8-А	8-Б	8-В	7-Г
		2	2	3	2
Додатковий час на індивідуальні заняття	Англійська мова	1	1	1	1
	Українська мова	1	1	1	1
	Історія України	-	-	1	-

9-і класи

Варіативна складова		9-А	9-Б	9-В	9-Г	9-Д	9-Є
		1	1	1	1	1	1
Додатковий час на вивчення предметів	Англійська мова	1	1	1	1	1	1

Поділ класів на групи при вивченні англійської мови, німецької мови, інформатики, фізичної культури буде проводитися відповідно до вимог наказу МОН від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп... загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів і Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» і згоди управління освіти Міської ради міста Кропивницького.